

Euskadi Ta Askatasunaren agiria Euskal Herriari

Nafarroan egiteko diren hauteskunde aurreko kalkulo politiko erratuengatik, batez ere); azkenik, su-etenenaren interpretazio oker eta triumfalista egin ostean beren moztarria kendu dutenak eta orainarte beren burua gatazka orokorretik at mantentzea lortu izan dutenak: PP, PSOE eta UA eta eskuin frantsesa eta PSF.

Espainiar eta frantses agintariak jarrera erasokor eta itxia erakutsi dute hilabeteotan. Eta hasierako noraeza gaudituz gero beren estrategia marrazteari ekin diote. Itxikeria dute lehen arau: deus ez mugitzea. Nahiz eta Euskal Herriaren inguruan mende mende eraiki duten gartzelaren hormak pitzatuak dituzten, inongo aldaketa edo konponketa egiteak egitura guztia bertan behera utziko lukeen beldurrez, nahiago dute ezikusiarrena egin eta Estatu-nazio zaharkituen printzipioare zaharkitu eta artifizialagoen defentsa sutua egin.

Bigarren araua bizi dugun une politikoaren desitxuraketa eta toxikazioarena da. Herri eraikuntza prozesu batetan ezik negoziaketa prozesu batetan gaudela sinestarazi nahi dute: bakea helburu. Bakea, baina bake aseptikoa, «status quo» zaharra bere horretan mantenduko lukeen ustezko bakea, «pax romana», «hileritako bakea». Inondik inora ez justizian eta eskubide demokratikotan oinarritutako bakea. Adituek diote gisa horretako jarrerak direla gerlak piztu edota areagotzen dituztenak. Baina ez da aditu izan behar hori asmatzeko, egunero egunero ikusten du edonork agintari espainiar eta frantsesentzat «bakea»ren sinonimi bakartzat «borroka armatua desagertaraztea eta beste guztia berdin mantentzea» dela. Eta, oraindik orain, jarrera horrek maiz kutsatzen ditu orainartean beren kolaboratzaile izandako alderdiak ere.

Aurrera begira

Zein da Euskal Herriaren egoera bada? Duela bost hilabete bezain zanpatua dago Euskal Herria. Aldiz, gatazkaren izaera politikoa onartzen duten eta irtenbide negoziatuaren aldekoak gehiago dira euskal gizartean; eta aldi berean herri eraikuntza eraginkorrako bihurtzen duten indarrak ere ugaltzen dira.

Ondo kontutan hartu behar dugu zein den bizi dugun fase politiko berriaren ezaugarria eta zer lortu nahi eta behar dugun. Hitz gutxi-tan adieraztea zaila bada ere, horrela laburbil daiteke: Euskal Herriaren biharko zutoinak ezarri behar dira; herri aske batek izan behar dituen baliabide guztientzako aurrekariak diseinatu eta martxan ezarri behar dira. Euskal Herriaren aldeko indarren ekina herri aske ikuspuntutik burutu behar da. Herri gisa ditugun eskubide guztiak eskatu eta eskuratzeko bidean jarri.

Jokabide horrek eskatzen duen lehendabiziko lana Euskal Herri osoko ikuspegia eta prozesua marraztearena da. Herri zatiketa eragiten duten instituzio edota ez-ezagutza instituzionalen interferentzien eragina bazter-tzea. Euskal Herriaren zutoinak finkatzeko unea baita. Jartzen ari diren gutxieneko oinarrien gainean ikuspegi horretatik bideratu behar dira ekimen guztiak, plangintzak zehaztu eta gaur dagoena eta ez dagoena Euskal

Espainiar eta frantziar agintariak

■ ■ ■ «Herri eraikuntza prozesu batetan ezik negoziaketa prozesu batetan gaudela sinestarazi nahi dute: bakea helburu. Bakea, baina, bake aseptikoa, 'pax romana', 'hileritako bakea'»

Euskal Herriaren etsaiak

■ ■ ■ «Euskal Herriak hitza argi adierazten duen bakoitzeko amorratzen jartzen dira eta erabilgarri dituzten tresna ia guztiei eragiten diete»

Herri osoari egokituz burutu behar da. Horra hor datozen hilabetetarako lana. Herri gisa oinarri material berriak eskaini eta prozesu dinamiko batean Euskal Herria ikusgaraztea. Bestela esanda, engungo estatuetan arkitektura juridiko edota enjake legal borobilik ez izan arren, aitoren konstituzional edo nazioarteko ofizialik ez izanik ere, eskutartean dugun prozesu honetatik Euskal Herria eraikiko den orubea atera behar da. Euskal Herriarrei eta piskana-piskana kanpokoei ere, Euskal Herria bere osotasunean begietatik bihotzeraino sartuz.

«Euskal Herriaren eraikuntza orubea» kontzeptu bezala diogu, zeren eta aitoren legal-konstituzional horiek gorabehera, dinamika orokorrean eta baita arloz-arlokoan ere, formatu eta forma eman beharra zaio. Egituratze instituzionalean, ama eskolatik unibertsitate-rainoko irakaskuntza egitura berriaz, kirol mailan, espazio komunikatibo propioan, Euskal Herriko hauteskunde orokor mailan, ekonomian... Euskal Herria marraztu eta ikusa-

razi behar da. Gero, alor bakoitzean egon daitezkeen garapenak, egin beharreko zuzenketak, eta lerro txikitako Euskal Herriaren eraikuntzaren zehaztapenak beharko dira. Hor dago gakoa: «Euskal Herria eraikiko den orubea» kontzeptu dinamiko hori eskuratzeko. Hartara, datozen hilabeteek abian dagoen eraikuntza prozesuan urrats sendoagoak egiteko eta finkatzeko aukera ugari eskeinitako dute.

Eraikuntza uneak dira, bai, euskal herritar-rrontzat. Baina defentsa uneak ez dira joan, hortzetaraino armaturik dagoen etsaia baitugu aurrean eta etxean sartuta, euskal herritar-ron erabakiak eta nahiak errespetatzen ez dituen, errespetatuko ez dituela behin eta berriro dioena, bere tresneria errepresiboa mantendu eta komeni zaion bakoitzean erabiltzen duena. Herritarren defentsarako eskubidearen zilegitasuna sekula galdu behar ez den kontzeptua eta praktika da. Askok kosta baitzaigu burua altxatu eta oinez abiatzea. Eta erru galanta litzateke gaurko egoerara borrokaren eta duintasunaren bidez heldu garela ahanzte.

Azterketa honen buruan, Estatu espainiar eta frantsesaren jarrera erasokor eta antidemokratikoa alde batera utziz, eta nahiz eta ekimena abiatzeko unean mahai gainean jarritako betebeharrak batzutan hutsean dauden oraino, herri eraikuntzaren prozesuan egin diren urratsak eta sortu den esperantzazko giroa kontutan hartuz eta datozen hilabeteetan eraikuntza bidean emanen den aurrerakadari begiratu, 1998ko irailaren 18tik indarrean dagoen behin-behineko su-etena mantentzea erabaki berri du Euskadi Ta Askatasunak. Halaber, su-etenen izaera orokorra berres-ten dugu, hornidura beharrei erantzuteko ekimenak burutzeko eta balizko enfrendamendutan defentsarako eskubidea guretzat gordez.

**Euskal Herrian, 1999ko Otsailan
Euskadi Ta Askatasuna**